

1. “Sağlam” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “gerçek, inanılır bir temeli olan” anlamında kullanılmıştır?
- A) Akan kırık kiremitin yerine sağlam bir kiremit koydum.
B) Böyle sağlam fikirlerle şirketin gücüne güç katacak.
C) Zaten bünyesi o işte çalışacak kadar sağlam değildi.
D) En sağlam sütunlar üstünde duran devir, bir karton kale gibi yıkılmıştı.
E) Ekonominin sağlam olduğuna şimdi bir kez daha şahit olduk.

2. Aşağıdakilerin hangisinde “kaba” sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

Anlam	Kullanım
A) Özensiz, gelişigüzel yapılmış, zevksiz, ince karşıtı	Cebinden kaba fildişi saplı bir de çakı çıkardı.
B) Terbiyesiz, görgüsü kıt, nezaketsiz	Kaba, hantal, şivesiz bir sürü adam kafesinin önüne toplanırlar.
C) Hafif olduğu hâlde kalın veya hacimli	Kaba bir yün döşekle temiz bir şilte, yastık yorgan buldum.
D) Terbiyeye, inceliğe aykırı, çirkin, kötü	Çocuklardan biri ağzından çok fena, çok kaba bir şey kaçırdı.
E) Taneleri iri	Evinin yollarına bugün hayli kaba çakıl taşları dökülmüş.

3. Aşağıdakilerin hangisinde araç içindeki kavram cümlede örneklenmemiştir?

- A) Ansızın arkasında bir tıkırtı duydu. (Yansımadan türemiş sözcük)
B) Kaşlarını çatarak bakakaldı dairenin alçak balkonuna. (Gerçek anlamlı sözcük)
C) Bazen bir beyit üzerine günlerce uğraştığı olurdu. (Terim anlamlı sözcük)
D) Alenen ortaya çıkmak ve milletin hukuku namına yüksek seda ile bağırarak ve bütün milleti bu sedaya iştirak ettirmek lazımdır. (Zıt anlamlı sözcük)
E) Bu iyi, temiz, sıhhatli insanların uykusu bambaşka bir şey. (Mecaz anlamlı sözcük)

4. I. Bu soğuk, yavan sözler zevkimi rencide ediyordu.
II. Mânicilerin kafa yormadan bulduğu ayaklar Cenap'ı şaşkınlıktan şaşkınlığa sürükler.
III. Genç kız sıcak bir yuvanın hayalini kuruyordu.
IV. Çamura bata çıka ilerliyorduk.
V. Anadolu düğünlerinde davul çalmak bir gelenektir.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.de bütün sözcükler gerçek anlamında kullanılmıştır.
B) II.de “ayaklar” sözcüğü terim anlamlıdır.
C) III.de “sıcak” sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
D) IV.de cümlede geçen ikileme gerçek anlamlıdır.
E) V.de çalmak sözcüğü “vurarak ses çıkartma” anlamında kullanılmıştır.

TÜMLER YAYINLARI

5. Bir kara zeytin tanesinin, bir dilim helal ekmeğin, mütevazı ve mutlu bir ev özleminin şairidir Ziya Osman. Ne yazık ki biz onun ikliminden uzaklardayız şimdi. Şiiri de uzak kıyılarda bıraktığımız ve oradan bize hayal meyal el sallayan bir hayatı anlatıyor. Ve aslında içimizde sıla hasreti gibi sızlayıp duran hülyaların teline dokunuyor. Okumaya durduğumuzda tertemiz duygulara, çocukluğa, saflığa götürüyor bizi. *Bıraktığım İstanbul* adıyla kitaplaştırılan “bütün şiirleri”ni o sevimli, şirin şirincik kitabı okurken şu adamakıllı kirlenmiş hayatımızdan nelerin eksildiğini bir kez daha fark ediyorum: Biz ârsız bir dünyanın doyumsuz, şükürsüz ve bencil insanlarıyız artık!

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözlerin anlamlarından birini içermez?

- A) Saflığından, temizliğinden çok şey yitirmiş bir yaşantı
B) Duygu dünyasına çok yabancı kalınmak
C) Unutulan ancak kendini hatırlatmaya çalışan bir hayat
D) Sürekli isteyen ve yetinmeyi bilmeyen dünya
E) Hayal etmeye bile izin vermeyen bir yaşam

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen anlam olayı ayrıç içinde verilen açıklamayla örtüşmemektedir?

- A) Sert bakışları hepimizi ürkütmüştü. (Doğaya ait bir kavram insana aktarılmıştır.)
 B) Ovadaki bütün çiçekler baharın gelmesini kutluyordu. (İnsana özgü bir kavram doğaya aktarılmıştır.)
 C) Biz, Yahya Kemal'i okuyarak yetiştik. (Bir sözcük benzetme amacı olmadan başka bir sözcük yerine kullanılmıştır.)
 D) Yokuş çıkmayı göze almayan hep çukurda kalır. (Bir söz hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.)
 E) Rüzgâr ulurdu bu köyde sabaha kadar. (Doğaya özgü bir kavram insana aktarılmıştır.)

7. 16. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin siyasi ve sosyal anlamda en güçlü, en parlak olduğu dönemdir. Özellikle I II

Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde devlet, ihtişam-
 lı dönemini yaşamıştır. Siyasi ve sosyal hayattaki bu
ihtişama paralel olarak her alanda büyük sanatkârlar
 III IV
 ve ilim adamları yetişmiştir. İleri gelen devlet adam-
 V
 larının da sanata ve bilime gereken önemi ve desteği
 vermeleriyle bütün kültürel alanlarda ilerlemeler hız
 kazanmıştır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerin hangisinde anlatılanlar ayrıç için-
 de verilenlerle uyuşmamaktadır?

- A) Sanatçı, gerçek yaşamda gördüklerini farklı şekil-
 lere dönüştürüyor. Böylece farklı çağrışımlara ve
 yorumlara açık bir üslup oluşturuyor. (etkileyicilik)
 B) Şair, coşku ve heyecanlarını duygusal bir hava
 içinde dile getiriyor. Okuyucu, onun şiirlerini okur-
 ken bir duygu seline kapılıyor. (lirizm)
 C) Onda halk şiirinin bütün özelliklerini görmek müm-
 kündür. Onu okurken Karacaoğlan'ı hatırlıyorum.
 (gelenekçi)
 D) Okuduğu hiçbir şiirime, "Tamam bu şiir olmuş."
 dediğini duymadım. Mutlaka bir şeyler bulur söy-
 leyecek. (eleştirel yaklaşım)
 E) Onun şiirlerinde ağır sözcükler, uzun cümleler,
 ağırdal ifadeler yoktur. Kısa ve kesin yargılı cüm-
 leler vardır. (Yalınlık)

9. Herkes için farklı anlamlar taşıyor yaşamak. Kimileri için

eriştikçe anlamını yitirir, boşalır, yozlaşır. Kişisel tatlar
 I

tez eskitilir, tez aşınır, azalır, giderek tükenir. Oysa
 II

kendi mutluluğunu başkalarının sevincinde arama
 III

aşamasına gelmiş olanlar için yaşam yarındır. Çünkü
 IV

yarın daha güzeldir, daha aydınlıktır. Ve yarını yarat-

mak bizim hünerli ellerimizdedir. Yılmayan, geri dön-

meyen, susturulamayan bilincimizde, direncimizdedir
 V

aydınlıklar.

Bu parçada numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I, elde ettikçe anlamsızlaşan
 B) II, kişiyi mutlu eden durumların anlamını yitirmeye başlaması
 C) III, başkalarının sevinçlerinden mutlu olabilen insanlar
 D) IV, yaşanacak güzel günlerin yarınlarda olması
 E) V, güzel günlere kavuşma ümidinin yok olmasına seyirci kalmak

10. Birçok öykü yazarına göre yaşam, ayrıntılarla anlam kazanır. Yaşamı sıradanlıktan çekip çıkaracak olanlar da bunlardır. Bu yüzden öykülerini, çoğunluğun teğet geçtiği olay parçaları üzerine kendi yorumlarını da katarak kurar. Yaşamın kendi diliyle ve doğruluğu ile renkli bir anlatım dünyası kurarak aslında hiçbir şeyin küçük ve önemsiz olmadığını gösterirler.

Bu parçada geçen "çoğunluğun teğet geçtiği olay parçaları" sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatın içinden ama önemsenmeyen olay ve durumlar
 B) Birçok yazarın yazmaktan çekindiği konular
 C) Yazılması hâlinde yazarı zor duruma düşürecek konular
 D) Kişinin iç dünyası ile ilgili söylemek istemedikleri
 E) Bir kesimi rahatsız edeceği düşünülen durum ve olaylar

1. Sözcüklerin toplumca benimsenmiş içeriğine bağımlı değildir ozan. Başkalarının toplumsal işlevler için kullandığı sözcükleri, özel eylemleri için de öznel izlenimleri için de kullanabilir. Aşınmış sözcükleri, kavramları onarıp yenileştirebilir. Ölmüş sözcükleri şairinde dirilterek yeni sözcükler oluşturabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili ifadeye en yakındır?

- A) Şair, hiç kullanılmamış sözcükleri ve kavramları şiirlerinde kullanır.
B) Şair, kullanılabilirliğini yitirmiş sözcükleri şiirlerinde yaşatan kişidir.
C) Şairlerin görevi, sözcüklere yeni anlamlar yüklemektir.
D) Şairlik, kavramlarla oyun oynama sanatıdır.
E) Şairin kullanmadığı sözcükler ölmeye yüz tutar.

2. İnsanlar çoğu zaman ---- için uğraşırlar. Birilerinin hatasını, günahını ortaya sermeyi severler de kendilerine geldi mi toz kondurmazlar. Zırlara bürünür, şallara sarınır, kokulanıp tütsülenip çekilirler yükseğe. Biri tutup gözündeki çöpü gösterecek olsa kükrer, düşman kesilirler ona. Eleştirilmek; hatasının, kusurunun açık edilmesi, insanoğlunun asla tahammül edemeyeceği işlerdendir. Kendi kendini eleştirebilen, kendisini alaya alan adamınsa yeryüzünde korkup çekineceği hiçbir şey yoktur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yağmur olsa başkasının üstüne yağmamak
B) Başkalarıyla yüz göz olmak
C) Başkasının ipliğini pazara çıkarmak
D) Başkasının sırtından geçinmek
E) Saygıyı elden bırakmamak

3. I. Sağ elinin çevik bir hareketiyle başındaki tülbenti çekip aldı.
II. Aldıkları yerlerin ahalisini kendilerine benzetemediklerinden o toprakları tez zamanda kaybettiler.
III. Bu kavanoz, iki kilo bal alır.
IV Burayı kötü bir koku aldı, durulmaz hâle geldi.
V. Güneş perdelerin rengini aldı.

Aşağıdakilerden hangisi "almak" sözcüğünün numaralanmış cümlelerdeki anlamlarından biri değildir?

- A) birlikte götürmek B) bürümek, sarmak
C) soldurmak D) fethetmek
E) içine sığmak

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler tek başına kullanılamaz?**

- A) Balkonda serin serin oturmanın keyfi başkadır.
B) Eş dost kim varsa bu salonda toplanmıştı.
C) İyi kötü on yıldır bu evde yaşıyoruz.
D) Abuk subuk konuşup kardeşinin canını sıkıyordu.
E) Baş başa verip bu işin içinden nasıl çıkacaklarını konuştular.

5. Yıllar bir gözyaşı olup kaymış
Nurlu ihtiyarın yanaklarında
Yapraktan saçlarını yerlere yaymış
Sonbahar ağlıyor ayaklarında

Bu dizelerdeki "yaprak - saç" sözcükleri arasında görülen mecaz yolu, aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Yaralı bir ceylan gözleri kadar sıcak
Yaralı bir ceylan kalbi gibi içli bir sesin vardı
B) Zaman gül gibi gül görmemiş zaman olalı
Gülün güzelliği dillere destan oldu
C) Gözlerim gözünde aşkı seçmiyor
Onlardan kalbime sevda geçmiyor
D) İçim yine sevinçlerle dolup yanıyor
Ruhum sanki deniz olmuş dalgalanıyor
E) Zafer ümit kaynağının bir çeşmesidir
Zafer birçok gönüllerin birleşmesidir

6. Şair neden gam çeker
I II

Şiir yaratmak için

Dağda niçin bağırlı

Feleğe çatmak için
III

Açılır tatlı güller
IV

Arılar tatmak için
V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangileri "soyut" anlamlıdır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

7. Vatan (yurt) sevgisinin (his) ideolojik (duygusal)
I II III
boyutuna (hacim) bakıldığı zaman Arif Nihat Asya'nın
IV
samimi (yapmacık) bir Turancı olduğu hemen görülür.
V
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi
ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuş-
maktadır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim
açıklaması yanlış verilmiştir?**
- A) Ninniye mutlaka söylemesi için ona bir sürü dil döktü. (inandırmak veya yararlanmak için tatlı sözler söylemek)
- B) Hele onu bir elime geçireyim, görürsün, burnundan getireceğim. (yaptığına pişman etmek)
- C) Bir ara karşıdaki salaş kafenin penceresine göz atıyorum. (fazla dikkat etmeden bakıvermek)
- D) Hiçbir zaman göze batmak ve sivirmek isteme. (kurallara ve düzene ayak uydurmama)
- E) Kocakarı yöntemlerini göz ardı ettiğini söyledim. (gereken önemi vermeme)

- 9
- Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
 - Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.
 - Gelen gidene rahmet okutur.
 - Harman dövmek keçinin işi değil.
 - Aş taşınca kepçeye paha olmaz.

**Aşağıdakilerden hangisi bu atasözlerinden her-
hangi birinin açıklaması değildir?**

- A) Herhangi bir duruma alışkın olan kimseyi benzer kötü durumlar etkilemez.
- B) Kimi değersiz görülen, bir kenara atılmış bulunan araçlar bir zaman gelir gerekli olur.
- C) Bir işten sağlıklı bir sonuç almak istiyorsan onu sağlam temel üzerine oturt.
- D) Bir işe veya göreve sonradan gelen, orada daha önce çalışandan daha başarısız ve geçimsiz olabilir.
- E) Aynı amaç için çabalayanlar birbirleriyle buluşabilirler.

10. I. Sokakları dolaşırken ara sıra turistlere de rastlıyorduk.
- II. Bazen onunla kahvede buluşuyorduk.
- III. Konuşmaya başlarsa ara vermeden konuşurdu.
- IV. Otobüse her zaman aynı duraktan binerdi.
- Yukarıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangileri yakın anlamlıdır?**
- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

11. “---- insanlardan kork! Onlar bir durum ya da olay karşısında ne düşündüklerini, ne yapacaklarını ve nasıl davranacaklarını hep gizler. Yaptığı sinsice planları anlamazsın bile.” derdi babam. Bir insanın bunu nasıl başarabildiğini düşünürdüm hep. Bir gün beni sevdiğini sandığım bir arkadaşımı, benim getireceğimi düşündüğüm bir masada gördüm. Bana önemli olanın makam değil, çalışkanlık olduğunu söyleyen bu arkadaşımın o masaya oturmak için yaptıklarını duyunca babamın bu sözleri aklıma geldi.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyim-
lerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?**

- A) İçten pazarlıklı
B) Fırsat kollayan
C) Çıkarına düşkün
D) Art niyetli
E) Kılı kırk yaran

12. Biliriz ki Nasreddin Hoca toplum yaralarına neşter atan, fıkra büyütücü altında kusurlarımızı yüze çıkaran yaman bir bilgedir. Gerçekleri çekinmeden söyleyen, doğru yolu eğri yoldan gösteren tok sözlü kişidir. Nasreddin Hoca bu yüzden yalnız bir ad, bir fıkra, bir esprî olarak önem kazandığı için çoğumuz yaşadığı çağı, hayatını sormayız bile. Ama o da bir insandır, onun da bir hayat hikâyesi vardır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun kusurlu yerleri ile alay eden
B) Sanatını toplum için kullanan
C) Toplumun eksiklerini yüze vuran
D) Toplumun kanayan yaralarına parmak basan
E) Toplumdaki problemleri ortadan kaldıran

1. Erzurum denince kara kış gelir insanın aklına (fikrine),
I
her tarafın beyaza kestiği an başka bir hayat (yaşam)
II
başlar Pasinler Ovası'nda. Bu erenler memleketinde,
şair Nef'i diyarında. Yüzyıllardır (asırlardır) Doğu'nun
III
en stratejik (önemli) noktasını oluşturan Hasan
IV
Kale'sinde... Her sokağında tarihten izler taşıyan
Doğu'nun bu şirin di yarında taş yapılar (binalar)
V
suyuna giderseniz konuşur sizinle.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi başka içindeki açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Önümdeki masada oturan gençler, dergilerimiz hakkında hararetili bir münakaşaya dalmışlardı. Konu biraz beni de ilgilendirdiği için ---- Gençlerden biri "Bizde ciddi bir dergi çıkmasına imkân yoktur. Çünkü dergilerimiz yazarlarının hiçbir zaman karnını doyurmaz, yalnızca onların yazılarını yayımlamakla yetinir." diyordu.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) kulak kabarttım.
B) kulak misafiri oldum.
C) kulak verdim.
D) kulak kesildim.
E) kulağıma küpe yaptım.

3. İhsan Oktay Anar ismi, en başından beri edebiyatseverler için farklı bir yerde duruyor. Yazdığı her roman olay oluyor, daha raflara bile dizilmeden büyük bir heyecan fırtınası yaratıyor, eserleri çok satıyor. Dil ve üslup açısından olduğu kadar seçtiği konularla da son dönem edebiyatımızın en özgün romanlarına imza atan Anar, edebiyat dünyasını sarsacak, okurlarını çok üzecek bir karar aldı. Anar, bundan böyle kendini edebiyattan emekli edip roman yazmama kararı aldığını söyledi.

Bu parçadaki "özgün" sözüyle aşağıdakilerden hangisi kastedilmiş olamaz?

- A) Başkalarına benzememe
B) Alışılmışın dışında
C) Orijinal
D) Değerini koruyan
E) Kendine özgü

4. "Ne zaman ve nerede tanışmıştım Yakup Kadri'yle? Ancak belleğimi yoklayarak bu soruya cevap verebilirim.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Güçlü hafızası sayesinde yıllar önce yaşadıklarını bir bir anlatıyordu.
B) İnsanla ilgili sözleri ancak bir düşünürden işitebilirdi.
C) Düşünmeksizin şiir yazmanın, büyük şairler için söz konusu olmadığını anlattı.
D) Öykü hakkında ne düşündüğünü tam olarak anlatılabildiğini söyleyemem.
E) Kültür ve sanat üzerine birlikte düzenlediğimiz paneli bir süre düşündükten sonra anımsadı.

5. Ruh çözümlemesinin güçlü olması, onların parlatılması, saptanmış olan durumların iyi ifade edilmesi.. Okura adını koyamadığı duygulara ad koyma imkânını tanımak, bir de yeni duygular keşfetmesini sağlamak... Bence edebiyatın da sanatın da temel özelliklerinden biri bu. Okurun içini zenginleştirmek, inceltmek ve ona yeni şeyler hissetme imkânı açmak... Bütün iyi sanat eserleri bunu yapmalı.

Bu cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ruhu olumlu duygularla doldurmak
B) Kötülük duygusundan kurtulmak
C) Daha çok iyilik yapar hâle getirmek
D) İnsanların aynı gözlerle bakmasını sağlamak
E) İnsanları kitap okumaya yönlendirmek

6. Her milletin tarihinde derin izler bırakmış önemli şahsiyetleri bulunmaktadır. Mehmet Akif Ersoy da Türk milletinin tarihinde ve gönlünde taht kurmuş büyük isimdir.

Bu parçadaki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Taht kurmak" deyimini mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
B) "Millet" sözcüğü "ulus" sözcüğünün eş anlamlısıdır.
C) "Derin" sözcüğü nicel anlamda kullanılmıştır.
D) "İz" sözcüğü temel anlamının dışında kullanılmıştır.
E) "Büyük" sözcüğü nitel anlamda kullanılmıştır.

7. I. Çimenler üzerinde çocuklar oynuyor, kuzular otuluyor.
II. Birisi dedi ki bu iki perdelik bir oyun imiş, bitince ötekini oynayacaklarmış.
III. Birdenbire apartman kapısının oynadığını hissettim.
IV. Talih bizimle oynuyor.
V. Borsada istediği gibi oynuyordu fiyatlarla.

Aşağıdakilerden hangisi “oynamak” sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Tiyatro eseri sahneye konmak
B) Kımıldamak
C) Eğlenmek amaçlı uğraşmak
D) Rastgele yön vermek, aldatmak
E) Aldatmak

8. I. El var, titrer durur, el var yumruk yumruk.
II. Gözlerinden kırları artan sakalina bir iki damla yaş düştü.
III. Hikmet Bey’in kurum ve edası her zamankinden belki yüz kat üstündü.
IV. Bir çay takımı göndermek önerisi ilkin coşkunlukla kabul edilir.
V. Kurbağa karada da yaşamını sürdürebilir.

Numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük sesteşlik özelliği göstermemektedir?

- A) V B) IV C) III D) II E) I

9. Mektuplarda, kendisini nasıl derinlemesine deşip hayatını nasıl didikleyebildiğini hatırlayanlarınız, ne demek istediğimi anlayacaktır. Yazarak nefes aldığını söyleyen bir kadının nabzı atıyor bu kitapta, görmeye niyetli gözler için her bir mektupta biraz daha ortaya çıkıyor Rosa Luxemburg.

Bu parçada geçen “yazarak nefes almak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölümünün yaklaştığını anlamak
B) Hayata tutunan eserler vermek
C) Canlılığını yazmaya borçlu olmak
D) Acılarından zaman zaman kurtulmak
E) Hayattaki zorlukları yazarak aşmak

10. Şiirin uzun; ---- olması veya kafiyeli kafiyesiz olması önemli değildir. Şiirin gözü değil ---- doyurması ----. Cimri şair, bize içindeki zengin musikiyi vermeyen, lirizmden korkan şairdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sözcüklerden hangileri getirilmelidir?

- A) güzel - ruhu - gerekmiyor
B) özlü - gözlü - mı gerekir
C) kısa - ruhu - gerekir
D) sanatlı - gönlü - gerekir
E) ahenkli - kalbi - gerekmiyor

11. Neme lazım çalışkanlığın ne olduğunu herkese gösterdi doğrusu.

Bu cümlede geçen “neme lazım” sözünün cümleye kattığı anlam, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Böyle eski bir araç benim hiçbir işime yaramaz.
B) Alanlarımızda çalışmalarımızı sürdürebilmek için ortamı olmazsa olmaz saymadık.
C) Eskilerden üstün olmasa da onlar kadar mutlak bir roman yazmak istiyorum.
D) Kem dedik, küm dedik olmadı ister istemez sahneyi boyladık.
E) Gerçeği söylemek gerekirse onun bu işte başarılı olacağını düşünmüyordum.

12. Her insan; cinsiyetine, ırkına, rengine, dinine, kökenine ya da başka bir özelliğine bakılmaksızın birbiriyle eşit haklara sahip olarak dünyaya gelir. Ancak hepimizin bildiği gibi bu, uygulama söz konusu olduğunda güneşin batıdan doğmasını beklemek gibi oluyor ne yazık ki!

Bu parçada geçen “güneşin batıdan doğmasını beklemek” sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçmişte yaşanmış hadise
B) Gelecekte olabilecek olay
C) Gerçekleşmesi mümkün olmayan durum
D) İnsanın duygu dünyası ile sınırlı olan olay
E) Gerçekleşmesi beklenen olay

1. (I) Geçtiğimiz haftalarda bir üniversite öğretim üyesi, kitaplarını okuyan ve imzalamak isteyen öğrencilerini, İhlas Haber Ajansı muhabiriyle birlikte ona gönderene kadar Balıkesir ahalisi, şehirlerinde böyle bir yazarın yaşadığından habersizdi. (II) Metin Savaş'ı *Zemheri Kuyusu* romanıyla tanıdım. (III) Böylesine güçlü bir üslup kurmuş bir yazarın adını bile duymamış olmama şaşırdım. (IV) Biraz araştırınca gördüm ki *Zemheri Kuyusu* 2005 yılında Türkiye Yazarlar Birliği'nin roman ödülünü almış. (V) İlk romanı *Efendi Dayının Kozalakları*, Tuzla Belediyesi'nin 1999 yılında açtığı yarışmayı kazanmış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) V B) IV C) III D) II E) I

2. (I) *Sofi'nin Dünyası*, okuru bir solukta okumaya zorlayan, ilginç, bitirilmeden elden bırakılmayacak bir yapıt. (II) Kitaptaki felsefi metinlerde kalıplaşmış felsefi bilgiler veriliyor ama bunlar kuru ve yavan değil. (III) Her metin, bir deneme havası da taşıyor. (IV) Sadece bilgi aktarmaya çalışan felsefe profesörünün diliyle yazılmamış. (V) İnsanın kafasında sorular uyandırmaya çalışan öğretmenin canlı, düşündürücü, dipdiri diliyle yazılmış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sözü edilen eserin hem içeriği hem üslubu verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Gençlik, çocuklukla erişkinlik arasında yer alan, gelişme, ruhsal olgunlaşma ve yaşama hazırlık dönemidir. (II) Ergenlikle başlayan hızlı büyüme, gençlik çağının sonunda bedensel ve ruhsal olgunlukla biter. (III) BM örgütünün tanımına göre genç; 15 - 25 yaşları arasında, öğrenim gören, hayatını kazanmak için çalışmayan ve ayrı bir konutu bulunmayan kişidir. (IV) Gerçekten de gençliğin hem toplumsal, hem biyolojik hem de ruhsal bir kavram olduğunu düşünüyorum. (V) Bütün bu bilgiler ışığında şunu söyleyebilirim ki Türk toplumu gerçek anlamda genç bir toplumdur, zira nüfusumuzun %60'ını 25 yaşın altındaki çocuk ve gençler oluşturmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede tanım yapılmıştır.
B) II. cümle bir durumun nasıl sonuçlandığından bahsetmektedir.
C) III. cümlede bir yorum yapılmıştır.
D) IV. cümlede yazar kendi görüşünü belirtmiştir.
E) V. cümle saptama yapılmıştır.

4. I. Gelişen sanayi ile daha fazla ortaya çıkan sömürgeci devletler, sadece başka devletlerin kaynaklarına göz dikmekle yetinmez.
II. Sömürgeci devletler, genellikle sömürdükleri bölgenin iş gücüne, kaynaklarına ve pazarlama gücüne el koyarak halkın sosyal kültürel hayatına da baskı uygular.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayileri ile gelişen sömürgeci devletler sömürdükleri bölgenin ekonomik faaliyetlerine göz koydukları gibi halkın sosyal ve kültürel yaşantısı üzerinde de güç kullanırlar.
B) Gelişen sanayi ile güçlenen sömürgeci devletler kültür yozlaşmaya yol açmak için toplumu çıkmaza sürükler.
C) Sanayileşmenin toplumların ilerlemesi için gerekli olduğu ve bu doğrultuda sömürgecilik faaliyetlerinin çoğaldığı görülmektedir.
D) Sömürgeci devletlerin sadece ekonomi üzerinde yoğunlaştığı halkın sosyal hayatı üzerinde hiçbir etkisinin olmadığını söylenebilir.
E) Gelişen sanayinin gücüne ve insanlığa katkısına kendimizi inandırarak sömürgeci devletlerin gücünü, her doğrultuda kullanması gerektiğinin doğru olduğunu sanıyoruz.

5. I. Büyük şehirlerde yaşamakta olan tüm insanlar, doğada zaman geçirmeye ve temiz havayı içlerine çekmeye sağlıklı bir yaşam için her zaman muhtaçtırlar.
II. Bilim insanlarının araştırmaları, ağaçların arasında oturmanın kan basıncını düşürdüğünü, nabız ve kalp atışını düzenlediğini ortaya koymuştur.

Yukarıda verilen II numaralı cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede anlatılan bir durumun varsayımları dile getirilmektedir.
B) I. cümledeki düşüncenin olumsuz sonuçları anlatılmaktadır.
C) I. cümledeki fikrin örneklerle kanıtlanabileceği gösterilmektedir.
D) I. cümlede anlatılanların koşulu dile getirilmektedir.
E) I. cümlede ifade edilen bir konunun olumsuz bir durumundan bahsedilmektedir.

6. (I) Sezai Karakoç, Türk edebiyatının bilhassa Türk şiirinin önemli bir ismidir. (II) Yakın dönem edebiyatımızın bu mühim kalemi, şiir dışında hikâye, deneme, piyes, çeşitli konularda düşünce, hatıra ve edebiyat yazıları yazar. (III) Eserleri arasında inceleme kitapları ayrı bir yer tutar zira bunlar sanatkarın savunduğu ideallere ve düşünce sistemine destek veren, ışık tutan ve Sezai Karakoç'un kültür, edebiyat ve düşünce hayatımızda yapmak istediklerine açıklık kazandıran eserlerdir. (IV) Sezai Karakoç'un özenle hazırlanmış üç inceleme eseri vardır. (V) Bunlar; *Yunus Emre*, *Mehmet Akif*, *Mevlana* isimli eserlerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yorum söz konusu değildir?

- A) V B) IV C) III D) II E) I

7. Halide Edip "Çnug Lin'in Lambası" adlı yazısında yazısının başlığıyla "Alaaddin'in Lambası" arasında bir bağlantı kurar, "lamba"yı aydınlanmanın sembolü olarak ele alır ve Çin'de aydınlanmanın öncüsü olan ve ünü dünyaya yayılan aydınlardan, kadınlardan söz eder.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Halide Edip Adıvar Çince eser yazacak kadar dile hâkimdir.
B) Halide Edip, Çinli kadınları dünyayı aydınlatmada öncü olarak görmektedir.
C) "Lamba" figürünü ele alan Halide Edip Adıvar, lambayı dünyaca ünlü aydın kadınlara benzetir.
D) "Çung Ling'in Lambası" adlı eser Çince'den çevrilmiş bir eserdir.
E) Halide Edip Adıvar'ın kafasındaki aydın kadın modelini sadece Çinli kadınlar oluşturur.

8. Güzel şiirler halk arasında kullanıla kullanıla önce kalplere sonra yaşantılara siner.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılmaz?

- A) Otuz Beş Yaş şiiriyle birlikte otuz beş yaş, hayatın yarısı kabul edilir hâle geldi.
B) Bursa'da Zaman şiiri, gün geçtikçe Bursa'yla daha fazla özdeşleşiyor.
C) İstanbul'un kutsiyeti nedeniyle halk, Yahya Kemal'in şiirine çok değer vermiştir.
D) İstiklal Marşı halkın millî duygularını kabartmış, halk da bu şiiri özgürlük sembolü yapmıştır.
E) O Belde, Haşim'in bütün iç ve dış dünyasını yansıtan bir abide şiirdir.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bilgi verilmiştir?**

- A) Eleştirmenler, bir yapıtı her zaman olumsuz yönleriyle değerlendirdikleri için yadırganıyorlar.
B) Yazarın yabancı kelimelerle yüklü dili, olayları anlamayı iyiden iyiye güçleştiriyor.
C) Bir dergi çevresinde toplanan, yeni bir duyarlılığı yerleştiren bu şairlerin şiirleri, dönemin etkilerini içermektedir.
D) Toplumların olağanüstü günlerinde, bunalımlı anlarında seslerini yükseltir şairler.
E) Yazar, kahramanı eksen alarak kuşaklar arasındaki çatışmayı işlemiştir.

10. I. İyi düşünmek; düşünceyi işe dönüştürmek ve kullanmaktır.
II. İnsan ne kadar çok düşünürse düşünceyi o kadar benimser.
III. Düşünce eyleme dönüşmedikçe iyi düşünce değildir.
IV. Düşünmek, ruhun kendi kendisiyle konuşmasıdır.
V. Yeni düşünceleri ortaya çıkaran hayal gücü, bilinçten önemlidir.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

11. Şairin her şiiri kendisinden, benliğinden bir parça olmalıdır; bir kuşun kanadından çuval parçası değil ancak bir tüy koparılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede savunulan düşünce ile çelişir?

- A) Şairin her şiirinde kendi kişiliğinden bir şeyler bulunmalıdır.
B) Şair, şiirlerine benliğinden öğeler yükler.
C) Şairin, şiirini kurarken seçtiği sözcüklerde kişiliğinin izleri bulunur.
D) Şair ele aldığı konuda nesnel olmak zorundadır.
E) Her şey bağlı olduğu bütünün özelliklerini taşır.

12. Bu eleştirmenin amacı benim kitabımın gerçek değerini belirlemek değil ----

Bu cümlede boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) okurun dikkatini benim eksiklerime çekmektir.
B) kitabımın üstün yönlerini okurun gözünden kaçırmasıdır.
C) kitabımı araç yaparak kendi düşüncelerini okura aşılmasıdır.
D) bazı konularda onunla aynı düşüncede olmadığımı ispatlamaktır.
E) kitabımın niteliklerini bütünüyle ortaya çıkarmaktır.

1. Ülkemizde birbirini tekrar eden yüzlerce makalenin varlığı, yazmak için yazan insanlar topluluğunun eserdir. Dolayısıyla çalışacağınız alanda öncelikle sorulayacağınız şey, “----” olmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Makalede kullanacağım dil nasıl olmalıdır?
B) Başarılı makalenin püf noktası nedir?
C) Kimler popüler makale yazmışlardır?
D) Makale yazmak için hangi kitapları okumalıyım?
E) Bu alan çalışma doygunluğuna ulaşmış mıdır?

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yakınma anlamı vardır?

- A) Yetmişli yıllarda ortaokullarda “Ticaret Bilgisi” diye bir dersimiz vardı.
B) Hikâye kitapları, şiir kitaplarına göre daha çok okuyucu buluyor.
C) Kitaplarını severek okuduğum bir şairi geçenlerde Karanfil Sokak’ta gördüm.
D) Şiire saygı diye bir şey vardı o zamanlar, şimdi bu güzelliğe burun kıvrılıyor.
E) Bayramlarda biz de sizler gibi büyüklerimizi ziyaret ettik.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde cümlenin bildirdiği duygu ve düşünce yay ayrıç içindeki kavramla uyuşmamaktadır?

- A) Her insan, ülkeyi yakından ilgilendiren bu konuya aynı duyarlılıkla yaklaşmalı. (Gereklilik)
B) Ufak tefek çocuk, bir kafa darbesiyle koca adamı yere devirmesin mi? (Varsayım)
C) Köyün yukarıdaki verimli topraklarımız iklimden dolayı kuraklaştı. (Yeni bir görünüm kazanma)
D) Bu sözü Ayşe söylemişse kesinlikle doğru değildir. (Ön yargı)
E) Birkaç haftadır telefon etmeyince bir şeyler olduğunu anlamıştım. (Sezgi)

4. Aşağıdaki yargılardan hangisi üslupla ilgili değildir?

- A) Bu yazarımız kendi insanımızın karakterini, tipini, gelenek ve göreneklerini, konuşmalarını, tavırlarını çok iyi gözlemlemiştir.
B) Bir cümlede herhangi bir sıfatın eksikliği, cümlede herhangi bir sözcüğün şurada ya da burada olması onun için son derece önemlidir.
C) Gözlemlerimi öyle herkesin anladığı günlük dille anlatmaktan pek hoşlanmıyorum doğrusu.
D) Onun romanları bir çırpıda okunur ve okunduktan sonra insanda tatlı bir tebessüm bırakan ve bir daha okuma hissini veren çok hoş romanlardır.
E) Realist bir yaklaşımla ele aldığı kahramanları, romantizmden uzak aşk hikâyelerini; akıcı, doğal bir anlatımla süslemiştir.

5. (I) Sıralaması kişiye göre değişse de dünyadaki en zengin üç mutfağın Türk, Fransız ve Çin mutfakları olduğu söylenir. (II) Her üç mutfak da tarih boyunca etkilendikleri, farklı coğrafyaya ait yemek kültürlerini aynı sofrada sentezleyebilmiş. (III) Aslında mutfak, bence toplumsal beğeniler kadar yaşanan coğrafyanın insanlara yiyecek olarak sunduğu nimetlerin de bir birleşimi. (IV) Çin mutfağı denilince akla o değişik tatların bir arada, karışık olarak sunulması gelir. (V) Acı, tatlı, ekşi, tuzlu hep birlikte hemen aynı anda damağımızda unutulmaz anlar yaratır. (VI) Çin mutfağında hemen her şeyin bir anda pişirilip birlikte ortaya getirilmesine karşın Fransız mutfağı törenseldir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma vardır?

- A) I ve III B) I ve VI C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

6. (I) Romandaki olaylar Kurtuluş Savaşı’nda geçiyor. (II) Konusu, genç bir kadının cephelerde yaralanan askerlere yardım etmek için gönüllü hemşireliği sırasında yaşadıklarıdır. (III) Genç kadının yaralı askerlerin içinde besledikleri kazanma ümidini gördükçe bu savaşa katılmayan erkeklerin bencilliğine duyduğu hıncı yalın ve akıcı bir dille anlatır yazar. (IV) Bu roman, yazıldığı dönemde gazetelerde tefrika edilmiş ve beğenilmiştir. (V) Bununla da kalmamış Cumhuriyet Dönemi’nde de bir gazetenin roman ödülüne layık görülmüştür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yorum yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Şiir sıkıntılar arasından bir kapı aralayıp mutlu ve daha güçlü olmasını sağlıyor insanın. (II) Sezai Karakoç, boşuna söylemiyor, “Şiir eksikliğinin ruhlarda açacağı gedik, uçurum bir gün fark edilecektir.” (III) Ben kendi ruhumda fark ediyorum bu uçurumu. (IV) Uzun süre şiir kitaplarına el atmayınca ağzımın tadı nasıl eksiliyor, yaşamaktan nasıl bıkiyorum. (V) Şiire dönünce bütünlediğimi, güçlendiğimi, yaşama sevinciyle dolduğumu anlıyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede şiirin işlevinden bahsedilmiştir.
B) II. cümlede düşünceyi ispat için tanık gösterilmiştir.
C) III. cümlede bir karşılaştırma yapılmıştır.
D) IV. cümlede şiirden uzak kalmanın sonucundan bahsedilmiştir.
E) V. cümlede şiirin insan ruhundaki olumlu etkisinden söz edilmiştir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “eylemin gerçekleşmesinin bir başka durumun gerçekleşmesine bağlı olduğu” vurgulanmıştır?**

- A) Şuradan birisi çıksa da gel seni köyüne götürüyüm, dese, koşa koşa giderim hiç durmam.
B) Müdür yaşlı adama ters ters baktı, adamcağız utancından büzüldükçe büzüldü.
C) Yolda dalgın dalgın yürüyordu, sanırım morali bozuk.
D) Bu eski kenti bütünıyla ortaya çıkarmak için yıllarca çalıştım.
E) Sınırsız özgürlükler dünyası sosyal medya gücümüz akın akın devam ediyor.

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşılaştırma vardır?**

- A) Ömür defterimde duruyor yer yer Gözyaşı dökülmüş gibi silikler
B) Dökülmüş saçların omuzlarına Bulutla örtülen aya dönmüşsün
C) Gölgeleler çökerek kararınca su Yayılır bir serin toprak kokusu
D) Yalnız senin gezdiğin bahçede açmaz çiçek Bizim diyarımız da binbir baharı saklar
E) Önünde yorgun deniz... Karşısında adalar Sahillerinde güller açılır beyaz sarı

10. • 18 yaşına girdi hâlen odasını toplamayı öğrenemedi.
• Konferansta anlatılanları keşke videoya çekseydim.
• Yağmurlu yolda bu kadar hız yapmamalıydım.
• Bu roman bu yılın en çok satan romanı olacak.
• Bugüne kadar bu kadar güzel bir roman okumamıştım.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelere hâkim olan duygulardan biri değildir?

- A) Pişmanlık
B) Ön yargı
C) Beğenme
D) Küçümseme
E) Yakınma

11. Biz insanlar her şeyin bizim istediğimiz gibi olmasını bekleriz. Çoğu zaman hakikat diye önümüze koyduğumuz yahut uzaktan seyrettiğimiz veya zihnimizin bir köşesine yerleştirdiğimiz ve orada büyüttüğümüz şey aslında bir hayaldir. Hayal olduğunu fark etmediğimiz bir hayal. Bu hayali bizzat kendimiz yarattığımız için onu süsler, güzelleştirir, yeni yeni renklerle donatırız. Bütün kalbimizle bağlı olduğumuz bu hayale doğru yürürken ruhumuz, büyük bir haz içinde mest olur. Artık eminizdir hayallerimize ulaşmak üzere olduğumuzdan. Bizden daha mutlu kimse yoktur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sebep-sonuç cümlesi
B) Beklenti cümlesi
C) Öznel yargılı cümle
D) Olasılık cümlesi
E) Karşılaştırma cümlesi

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşula bağlılık söz konusu değildir?**

- A) Bu sınavı kazandığımı öğrendiğinde bana çok güzel bir hediye alacak.
B) Hiçbir şey yapamayacağını biliyor ama çırpınıp duruyordu.
C) İnsanın mutlu olması hayatta hiçbir şeyi dert etmemesiyle mümkündür.
D) Başkalarını suçladığında asıl sen suçlu olursun.
E) Beni tanımak, eserlerimi okumanıza ve onları anlamanıza bağlıdır.

1. (I) Uzun yıllar, Kuzey Ege’de üretilen yağların tamamı “Ayvalık yağı” adı altında mutfaklarda yerini almıştır. (II) Bugün ise hafif ceviz aromalı Edremit yağından Ayvalık yağını ayırt etmek mümkün olabilmektedir. (III) Çünkü Ayvalık’ın coğrafi konumu ve ikliminin farklılığı, özellikle kışın esen poyraz ve kara yel fırtınalarının yarattığı ısı farklılıkları zeytinin ve dolayısıyla zeytinyağının kalitesini olumlu yönde etkilemektedir. (IV) 1923’te Ayvalık’ı terk eden Rum nüfusun, gittikleri yerlerde en çok aradıkları ürün, burada lezzetini alıştırdıkları zeytinyağı olmuştur. (V) Ayvalık zeytinyağının lezzetinin farklılığı bilimsel olarak da kanıtlanmıştır. (VI) Yunanistan’daki Küçük Asya Araştırmaları Enstitüsü’nün kaynaklarında Ayvalık zeytinyağının Akdeniz’in en iyisi olduğu belirtilmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir önceki cümlede yer alan yargının gerekçesi açıklanmıştır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Hüseyin Rahmi döneminde yazarların en büyük yanılgılarından biri de öyküyü denemeden romana başlamalarıydı. (II) Ne yazık ki Hüseyin Rahmi de kendini bu yanılgıdan kurtaramadı. (III) 1889’dan 1908’e kadar onun çok sayıda romanı yayımlandı. (IV) Oysa bu süre içerisinde bir tek öykü kitabı çıkmadı. (V) O, ilk öykü kitabını yayımlamak için çok sonralarını, 1921’i bekledi.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “amaç” söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Toplum olarak yaşam tarzımız hızla değişmekte. (II) Özellikle mimari yapımızın değişimi hayat tarzımızı da değiştirdi. (III) Saçlarına kırlangıçların, bacalarına leyleklerin yuva yaptığı kuyu başlarında, çardak altında yazın oturup serinlenen evler artık hiç kalmadı. (IV) Daha konforlu yaşayalım diye mahremiyet esaslarına göre yapılan evlerimizi hepimiz elden çıkardık. (V) Bir apartman katında türlü sorularla karşılaştığımızda hiç kendimizi eleştirmedik.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç - sonuç ilişkisi görülmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Kimi genç şairler sözü nerede durduracaklarını bilmiyorlar, sözü süzmeyi beceremiyorlar. (II) Her şey çok net ama okuyanı alıp götürme özelliği yok bu şiirlerin. (III) Böyle olunca da okuyan, şairin yerine geçip şiiri bir yerde durduruyor ve kitabı kapatıyor. (IV) Bir şiirin nerede durması gerektiğini bilmeyen bir şair, arabasını nerede durduracağını bilmeyen bir şoför gibidir. (V) Bu tarzda yazılmış şiirlerin okuyucu bulamaması da kaçınılmaz gibi görünüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, sözü edilen şairlerle ilgili eleştiri yapılmaktadır.
B) II. cümlede, bahsedilen şiirlerin sürükleyici olmadığı vurgulanmaktadır.
C) III. cümlede, okuyucunun şaire yol gösterdiği belirtilmektedir.
D) IV. cümlede, eleştirilen şair bir şoföre benzetilmektedir.
E) V. cümlede, bahsedilen şiirlerin okuyucu bulamacağına dair tahmin yapılmaktadır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere araç içinde verilen kelimenin getirilmesi anlamca uygun olmaz?**

- A) ----, sanatçının dili kullanma biçimi, anlatım şeklidir ve bir sanat eserinin nasıl oluşturulduğu ile ilgili bilgi içeren yargıdır. (Üslup)
B) Herhangi bir şeyin ne olduğunu anlatan “Bu nedir?” sorusuna cevap verebilen cümlelere ---- cümlesi denir. (Tanım)
C) Bir olay veya kişiyle ilgili değişik sebeplerden dolayı önceden edindiğimiz olumlu veya olumsuz yargıdır, yani ----, sonuçla ilgili önceden karar vermektir. (Ön yargı)
D) Herhangi bir konuda bir kişinin görüş ve düşünceleri hiçbir değişikliğe uğratılmadan verilir ve bu cümlelere ---- anlatımlı cümleler denir. (Dolaylı)
E) Aralarında anlamca ilgi olan iki kavramı benzerlik ya da zıtlık yönünden kıyaslamaya ---- denir. (Karşılaştırma)

6. O, Türkçe derslerinin en başarılı öğrencisiydi. (I) İsteyince, çalışınca çözemeyeceği bir dil bilgisi ya da paragraf sorusu yoktu. (II) Ne var ki çalışma alışkanlığı yoktu, başarısı ona aşırı güven vermiş olmalıydı. (III) Bir gün bana kendi yazdığı soruları okuyordu ama ben onu dinlemiyordum. (IV) Birden gözlerimin önünde başarılı bir öğretmen canlandı. (V) Diyelim ki bu çocuk, Türkçe öğretmeni oldu, çok başarılı ve mutlu olurdu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi varsayım cümlesidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. • Şair, sürekli yeni şiirler yazma arzusu taşımaktadır.
• Şiirde esas olan, anlatmaktan öte duyguları hissettirmektir.
• Şiirin konusu; hüznün, keder, acı duyma, gam gibi duygulardır.
• Şiir, manevi bir amaca hizmet etmelidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerden herhangi birisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Gönlünde sızı taşıyan, yürekten yaralanan insanların sözünde yakıcı bir lezzet vardır. Zevk ve mutluluk şiire katkı sağlamaz.
B) Anlatmaya çalışan ve köreltici bir açıklığa sahip olan bir şiir, okurun hayal gücünü harekete geçiremez; bu nedenle şiir anlatmaya değil hissettirmeye çalışmalıdır.
C) Şiir, insana sevgi ve umut aşılıyarak onun içindeki güzelliklerin ortaya çıkmasını sağlamalıdır.
D) Şiirin sırrı, halk arasında konuşulan, yaşayan dildedir. Özel dil, özel bir şiir dili oluşturmak isteyenler bu durumu dikkate almalıdır.
E) Rilke, şair olup olmadığını nasıl anlayacağını soran genç bir şaire: "İçine sor, yazmaya mecbur muyum? Eğer cevabın evetse şairsiniz." demiştir.

8. Bir sanat yapıtının çıkış noktası doğa değil, bir başka sanat yapıdır.

Bu cümleyle aşağıdakilerin hangisi arasında bir anlam ilgisi yoktur?

- A) Gerçek sanatçı sanat binasının üstüne bir tuğla koyabilen kişidir.
B) Kendisinden önce oluşturulmuş yapıtlardan bir iz taşıyan yapıt, sanat yapıtı sayılmaz.
C) Sanatta her usta, bir başka sanat ustasının çırağı konumundadır.
D) Sanatta yoktan var etme değil var olana yeni bir biçim verme söz konusudur.
E) Sanatta en özgün yapıt bile bir yönüyle eski yapıtlara benzer.

9. • İnsanları bir arada tutan en önemli etken karşılıklı yararlanma ve dayanışma gereksinimidir.
• İçerisinde sevginin bulunmadığı insan ilişkileri, çıkar ilişkileri olmaktan öteye gidemez.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçerisinde sevgi bulunsun da bulunmasa da dayanışma ve karşılıklı yararlanma insanları bir arada tutan en önemli etkidir.
B) Karşılıklı yararlanmalar insanları bir arada tutsa da insanlar arasında sevgi yoksa bu durum, dayanışma değil olsa olsa çıkar ilişkisidir.
C) Karşılıklı yararlanma ve dayanışma güdüsü insanlar arasında sevgiyi yaratan ve geliştiren en önemli etkenlerdendir.
D) Yararlanma ve dayanışma gereksinimleri ve çıkar ilişkileri içerisinde insanlar ister istemez sevgiden uzaklaşırlar.
E) İnsanları bir arada tutan ve dayanışma ihtiyacını karşılayan etken her dönemde karşılıklı sevgi olmalıdır.

TÜMLER YAYINLARI

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir tanımlama yapılmıştır?

- A) Masal, bir toplum bilimci için toplumun ana unsurlarını nitelendirmede, halk kültürünün temellerini araştırmada zengin bir kaynaktır.
B) Masal, genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî türdür.
C) Masallar öyle bir gür kaynaktır ki bu kaynaktan birçok bilim yararlanılır.
D) Masallar bir millet için zengin hazinelerdir, milletlerin seciyeleri, ülküleri masallarda gizlidir.
E) Hikâyeci, romancı, şair, oyun yazarı hatta senaryo yazarı, masallardan çok ilgi çekici konular meydana getirebilir.

1. I. Eski çağlarda elementlerin en etkili ve en kararlı savaş metallerinden olan demir, hiç kuşkusuz uygarlıkların kaderlerini şekillendiren maddelerin en önde gelenidir.
II. II Dünya Savaşı ile beraber modern dünyayı birbirinden ayıran tek bir element söylemek gerekirse o da silisyum denilen mütevazı gri maddedir.

Yukarıda verilen II numaralı cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede dile getirilen düşüncenin kanıtlandığı gösterilmektedir.
B) I. cümlede ifade edilenden farklı bir konunun sonuçlarından söz edilmektedir.
C) I. cümlede anlatılan bir durumun sebep olduğu olumlu bir durumdan bahsedilmektedir.
D) I. cümledeki olgunun dünyayı neden daha çok etkilediğinden söz edilmektedir.
E) I. cümlede söz edilen unsurun yerine geçen öge dile getirilmektedir.

2. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde koşula bağıllık söz konusudur?**

- A) Bir bulut geldi üstüne bahçenin
Bütün ağaçların keyfi kaçtı
B) Bir sarmaşık uyanıyordu uykusundan
Geriniyordu bir eski duvarın sıvasından
C) Gözlerin gözlerime değince
Felaketim olurdu ağlardım
D) Ay, zeytin ağaçlarından yere damlıyordu
Açtım avucumu altına tuttum
E) Yorgun bir gölge, omzunda bir günün yükü
Sürüklüyor ufuklara ağır adımlarını

3. (I) Ne yazık ki günümüz akupunktur uzmanlarının çoğu Batı akupunktur modelini kullanıyor. (II) Bu akupunktur modeli, geleneksel eğitim kadar etkili değildir. (III) Bu Batılılaşmanın bir başka etkeni de kolayca kaçma eğilimidir. (IV) Çünkü geleneksel anlayışla beden dengesinin tanımak, uzun yıllar süren bir eğitim gerektiriyor.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin birisinde yakınma, diğerinde neden-sonuç anlamı vardır.

Bu iki cümle aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

4. Yazı yazan bir insan; çevresine, zamanın derinliğine, geleceğe ve kendisine bakmayı öğrenir.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazı, insana çevresinde olup bitenlere dikkat etme yetisi kazandırır.
B) Yazı, insana geçmişle gelecek arasında bağ kurma gücü verir.
C) Yazı, insana kendisini anlama imkânı sağlar.
D) Yazı, insana zamanın iç yüzünü görme imkânı sağlar.
E) Yazı, insana geleceği algılama gücü verir.

5. (I) Kişi "İyi ki yaşıyorum." diyebiliyorsa bence mutludur. (II) Kanımızın damarlarımızda dolaştığını, kalbimizin gümbür gümbür attığını duyduğumuz, yaşamımızın anlamlı olduğunu düşündüğümüz an mutluyuz. (III) Mutluluk bir temmuz öğlesinde rüzgârla dalgalanan ekin tarlalarındadır. (IV) Yağmur sonrası yükselen toprak kokusundadır. (V) Üstünde çiy taneleriyle açan bir gül goncasındadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede doğrudan anlatım vardır.
B) II. cümlede ikileme vardır.
C) III. cümlede görsel ögeler ağır basmaktadır.
D) IV. cümlede duygusal ayrıntıya yer verilmiştir.
E) V. cümlede görme duygusuna ait bir ayrıntı söz konusudur.

6. (I) Dingin, tekdüze ve hareketsiz şehirleri hiç sevmem. (II) Bu yüzden günü yirmi dört saat yaşayan, heyecan ve korkuyla adımbaşı karşılaşma ihtimali olan Rio'yu görmek istiyorum. (III) Aslı Erdoğan'ı hiç tanımadım, hiç karşılaşmadık ama onu tanımak isterdim. (IV) Rio'nun gizemini bir de onun ağızından dinlemek isterdim. (V) Onun anlattığı Rio'yu daha çok bilmek istediğimi söyledim ona.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi kendinden sonraki cümlelerin gerekçesidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşıklar, kendi duygu ve düşüncelerini dile getirdikleri gibi halkın hislerine de ---- ve onun yaşayışına yer yer duygu yüklü yer yer ironiyle bezenmiş bir ----.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) tercüman olurlar – ayna tutarlar
B) dost olurlar – yol gösterirler
C) yansıtırlar – dünya çizerler
D) açıklama sunarlar – eser meydana getirirler
E) yer verirler – önder olurlar

8. 1952’de doğan ve Nişantaşılı kimliği ile tanınan Orhan Pamuk; ressamlık, mimarlık ve gazetecilik gibi mesleklere hazırlandıktan sonra ilk romanı *Cevdet Bey ve Oğulları*’nın yayımlandığı 1982 yılından bu yana romancılığı ile öne çıkmıştır.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Cevdet Bey ve Oğulları* Orhan Pamuk’un en önemli eseridir.
B) Orhan Pamuk roman türünün yanında başka türde eserler de vermiştir.
C) Nişantaşı, sosyoekonomik olarak gelişmiş bir semttir.
D) Orhan Pamuk ilk romanını yazdıktan sonra daha çok romancı kimliği ile tanınmıştır.
E) Orhan Pamuk birçok meslek denemiş ama hiçbirinde yazarlık kadar başarıyı yakalayamamıştır.

9. Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermektedir?

- A) Yazar ve mütercim olan Cemil Meriç 12 Aralık 1916’da Hatay Reyhanlı’da doğdu.
B) Cemil Meriç’in ailesi Balkan Savaşı sırasında Yunanistan’dan Hatay’a göçmüştü.
C) Meriç 1940’ta İstanbul Üniversitesine girip Fransız dili ve edebiyatı öğrenimi gördü.
D) 1941’den başlayarak İnsan, Yücel, Gün, Ayın Bibliyografyası dergilerinde yazmaya başladı.
E) 1955’te gözlerindeki miyobun artması sonucu görmez oldu ama olağanüstü çalışma ve üretme temposu düşmedi.

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yargı amacıyla birlikte verilmiştir?

- A) Tarife sığmıyor aşkın anlamı
Ancak çeken bilir bu derdi, gamı
B) Bağa bağlanmamış bülbül gülüne
Kar koysan köz olur aşkın külüne
C) Bir kördüğüm baştan sona tamamı
Çözemedim çözülmüyor Mihriban
D) Uzun yaşamayı saymadım sanat
Karda yürek oldum, kartala kanat
E) Gerilir zorlu bir yay, oku fırlatmak için
Gece gökte değer ay yükselip batmak için

11. Yüzünün belirgin çizgileri hafifçe çökmüş. (I) Bir zamanlar irade ve güç ifade eden dirilik şimdi yok bakışlarında. (II) Artık duygularını gizlemeyi beceremiyor oluşu biraz da bu yüzden. (III) Onun benden daha hızlı yaşlanmakta olduğunu düşünüyorum. (IV) Bu beni güçsüzleştiriyor ve ona olan sevgim dokunaklı bir hâl alıyor. (V) Zamanla pişmanlığa dönüşebilecek erkenci bir kaybetme acısı duyuyorum içimde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “gelecekte olabilecek şeyleri şimdiden hissetme” anlamı vurgulanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Gerçek değişim, eski yapıları yaratmış olan temel düşünce ve duygu kalıplarını değiştirmekle sağlanabilir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca bu cümleye en yakındır?

- A) Her değişimin bir bedeli olmak zorunda değildir.
B) Değişimle eser yaratmak, gerçek sanatçının işidir.
C) İnsan bir toplumu değiştirmek istiyorsa önce kendini değiştirmelidir.
D) Geçmişin izlerini silmek için değişime ihtiyaç vardır.
E) Eski, kalıplaşmış düşünceleri değiştirmek, gerçek değişimin kendisidir.

1. XV. yüzyıl Türk edebiyatı şairlerinden Ahmedî Daî'nin *Çengnâme* adlı mesnevisi üzerinde çalışmaya 1972-1974 yılları arasında Ankara'da Hacettepe Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak bulunduğum sırada başlamıştım. Daha sonra çalışmalarına Amerika'da Harvard Üniversitesinde görevlendirildiğim zaman devam ettim. Daha Türkiye'de iken eserin kültür kökenlerinin eskiliğini gördüğüm hâlde bu konu üzerinde muhitimizde yeteri derecede ilgili eser bulunmadığı için hiçbir araştırma yapamamıştım. Harvard Üniversitesinde, her bakımdan zengin ve her zaman hizmete açık bir kütüphanenin bulunması bana *Çengnâme*'nin kültürel açıdan tarihselliğini ortaya koymak için büyük bir destek oldu. Basımı uzun yıllar geciken eser, en nihayet şimdiki kapsamıyla yayımlanmış bulunuyor.

Bu parçadan *Çengname*'yle ilgili;

- I. Özgün bir eser olduğu,
II. Mesnevi şeklinde yazıldığı,
III. Eski kültürle dair izler barındırdığı

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Bir eleştirmenin, bir araştırmacının görevi yargıciğinkî gibidir; eleştirmen taraflara yukarıdan bakabilmelidir. İyi bir eleştirmen farklı dünya görüşüne mensup kişilerin yapıtlarını nesnel bir anlayışla ele alır. Öte yandan bir edebiyat yapıtının ölçüsü neyi işlediğinden çok, nasıl işlendiğinde gizlidir. Bunu ortaya çıkarmak istediğinde eleştirmen, ancak paletinde her renge yer verirse ülkenin edebiyat manzarasını yaratabilir. Ben, eleştirmeni ülkenin tarihçilerine malzeme hazırlamakla görevli sayıyorum.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle sanat eserinin;

- I. Konusu,
II. Üslubu,
III. Özgünlüğü

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Bazı insanlar, gerçekleri yalnızca kendilerinin bildiğini sanırlar. Siz bunun yanlış olduğunu onlara anlatmak istediğiniz zaman, arsız bir ısrarla kendi doğrularını savunurlar. Bu durum, onların toplumsal ilişkilerini de etkiler. İnsan, bir konuda bilgi sahibi olsa bile hafızasının kendisini yanıltabileceği ihtimalini göz ardı etmemelidir. Bu bakış açısı ona temkinli olmayı ve iyi düşünmeyi de öğretecektir.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar, kendilerinden ne kadar emin olursa olsunlar, başkalarının görüşlerine de saygı duymalıdır.
B) İyi düşünen temkinli insanlar başkalarının üzerinde olumlu bir etki bırakabilir.
C) Kendi doğrularını ısrarla savunanlar, aslında yanıltıyor olmaktan korkmaktadırlar.
D) Kendisinden başkasının gerçekleri bilmediğini düşünmek, insanı yozlaştırmaktadır.
E) Başkalarının doğrularına saygı duymayanlar, gün gelir bunun bedelini ödemek zorunda kalır.

4. Bir bankadaki küçük memuriyetimden çıkarıldıktan sonra -neden çıkarıldığımı hâlâ bilemiyorum, bana sadece tasarruf için dediler fakat haftasına yerime adam aldılar- Ankara'da uzun müddet iş aradım. Beş on kuruş param, yaz aylarını sürünmeden geçirmem için temin etti fakat yaklaşan kış, arkadaş odalarında, sedir üzerinde yatmanın sonunun gelmesini icap ettiriyordu. Bir hafta sonra bitecek olan lokanta karnesini yenileyecek kadar bile param kalmamıştı. Sonu çıkmayacağını bile bile girdiğim birçok kabul imtihanlarının hakikaten sonu çıkmayınca nedense gene üzülüyordum. Evvelce bana iş bulmaları için müracaat ettiğim ve hiç de fena muamele görmediğim bazı tanıdıklara sokakta rastladığım zaman başımı önüme eğip hızla geçiyordum.

Bu parçada tanıtılan kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Mücadeleci B) Endişeli C) Kavgacı
D) Üzgün E) Mahcup